

**Завдання III етапу всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії
(Івано-Франківськ – 2016, теоретичний тур)
9 Клас**

I. Тести

У завданнях 1-10 потрібно вибрати одну правильну відповідь.

Правильна відповідь на кожне завдання – 0,5 бала, загальна сума 5 балів

- 1.** Яка електронна конфігурація неможлива:
а) $3d^5$; б) $4s^1$; в) $3p^7$; г) $5p^2$.
- 2.** Укажіть формулу, що відповідає залізній руді-червоний залізняк (гематит):
а) FeS_2 ; б) Fe_2O_3 ; в) Fe_3O_4 ; г) $FeCO_3$.
- 3.** Масова частка азоту в повітрі складає:
а) 52 %; б) 21 %; в) 65 %; г) 76 %.
- 4.** Складіть рівняння реакції за наведеною схемою: $FeS_2 + O_2 \rightarrow \dots$ Укажіть суму всіх коефіцієнтів:
а) 9; б) 23; в) 14; г) 25;
- 5.** У якій з речовин Mn може виявляти і окиснювальні, і відновні властивості:
а) Mn_2O_7 ,
б) $KMnO_4$,
в) MnO_2 ,
г) Mn
- 6.** Розрахуйте кількість речовини(моль) мідного купоросу $CuSO_4 \cdot 5H_2O$ масою 25г:
а) 0,15; б) 0,10; в) 2,50; г) 0,25.
- 7.** Який тип кристалічної решітки мають електроліти:
а) атомна;
б) молекулярна;
в) йонна;
г) металічна.
- 8.** Вкажіть речовину немoleкулярної будови:
а) CO_2 ; б) C_2H_5OH ; в) Al_2O_3 ; г) H_2O .
- 9.** Яку сполуку Сульфур утворити не може:
а) SF_6 ; б) Na_2S ; в) OS_3 ; г) $SOCl_2$.
- 10.** Розрахуйте відносну молекулярну масу сполуки H_2E з масовою часткою елемента E 0,89:
а) 18; б) 28; в) 82; г) 31.

Задача 1 (10 балів)

До складу середньої солі входять чотири неметалічні елементи. При нагріванні сіль розкладається з утворенням двох простих газоподібних речовин (є складовими повітря) в об'ємному співвідношенні 2:1, простої речовини у рідкому стані і складної речовини.

- 1) Який хімічний елемент, що входить до складу солі утворює просту речовину у рідкому стані?
- 2) Які інші хімічні елементи входять до складу солі?
- 3) Скласти рівняння реакції розкладу солі.
- 4) Яку масу солі розклали, якщо при цьому виділилася суміш газів об'ємом 22,4 л. (н.у)?
- 5) Вказати процеси окиснення і відновлення, окисник і відновник. До якого типу належить ця реакція?

Задача 2 (10 балів)

Під час спалювання простої речовини А жовтого кольору утворюється газ Б з різким запахом. Цей самий газ утворюється при випалюванні мінералу В. Під дією кислоти на речовину Г такого ж якісного, але іншого кількісного складу, ніж мінерал В, виділяється газ Д із запахом тухлих яєць. Під час розчинення газу Б у воді утворилося 100 г розчину кислоти Е. У процесі пропускання надлишку газу Д крізь утворений розчин кислоти Е випадає 8 г осаду речовини А. Назвіть невідомі речовини, напишіть схему їх перетворень. Визначте масову частку кислоти Е в розчині.

Задача 3 (15 балів)

Безбарвний кристал А дрібно розтерли в ступці й зважили наважку масою 1 г. Цю порцію помістили на інертну підставку й нагріли в струмені фтору, при цьому на підставці не залишилося ні твердих, ні рідких залишків. Отримані газоподібні продукти після очищення від залишків фтору, важили 7,33 г. Під час аналізу з'ясувалося, що у продукті наявна тільки одна речовина В. Ця речовина безбарвний газ із $t_{\text{кип.}} = -128^{\circ}\text{C}$ та $t_{\text{пл.}} = -184^{\circ}\text{C}$, її похідні раніше широко використовувалися у виробництві техніки, але пізніше були заборонені. Визначте невідомий кристал та газ? Відповідь підтвердіть розрахунками. Напишіть рівняння реакції. Запропонуйте ще два будь-яких рівняння реакцій різного типу для речовини А?

Задача 4 (10 балів)

Реакція за температури 50°C триває 200 с. Температурний коефіцієнт реакції дорівнює 2. Скільки триватиме ця реакція за температури 70°C ?

Задача 5 (15 балів)

У результаті часткового термічного розкладу купрум(II) нітрату, маса якого становила 30,08 г, одержали 17,12 г твердого залишку. Визначте масу купрум(II) нітрату в одержаній суміші.

Задача 6 (15 балів)

До розчину масою 400 г, у якому міститься купрум(II) сульфат, долили надлишок розчину лугу. Осад відділили і прожарили. Над речовиною, що утворилася, пропустили надлишок водню при нагріванні. Отримали метал, який розчинили в гарячій концентрованій сульфатній кислоті, зібравши газ об'ємом 5,6 л (н.у.). Визначте масову частку купрум(II) сульфату у вихідному розчині.